

REGERINGEN

Regeringsbeslut

II:5

2016-01-28

S2016/00635/JÄM (delvis)

Socialdepartementet

Statskontoret

Box 8110

104 20 Stockholm

Uppdrag om styrning respektive organisering och ansvarsfördelning rörande vissa pågående nationella uppdrag på delmålsområdet mäns våld mot kvinnor

Regeringens beslut

Regeringen ger Statskontoret i uppdrag att lämna förslag på hur en strategisk, tydlig och hållbar styrning respektive organisering och ansvarsfördelning kan uppnås avseende de pågående nationella uppdrag som Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK), Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Östergötlands län och Socialstyrelsen har på delmålsområdet mäns våld mot kvinnor. Förslagen ska grundas i en särskild utvärdering av regeringens befintliga styrning av uppdragen samt hur de i nuläget är organiserade och ansvaret för olika uppgifter är fördelat.

Statskontoret ska lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 3 oktober 2016. Redovisningarna ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Behovet av en tydligare, sammanhållen och mer långsiktig styrning inom området mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation belyses i utredningen om Våld i nära relationer – en folkhälsofråga (SOU 2014:49), utredningen om en Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck (SOU 2015:55) och i Jämställdhetsutredningens betänkande Mål och myndighet (SOU 2015:86).

I Jämställdhetsutredningen och utredningen om en nationell strategi beskrivs likheter och skillnader mellan uppdragen som Uppsala universitet (NCK), Länsstyrelsen i Stockholms län och Länsstyrelsen i Östergötlands län har. Alla tre myndigheter har i uppdrag att tillhandahålla utbildning, kompetensstöd, metodutveckling och informations- och kunskapsspridning i frågor som rör mäns våld mot kvinnor. Länsstyrel-

sernas uppdrag omfattar även nationell samordning. Uppdraget till Uppsala universitet skiljer sig på flera sätt från de övriga två uppdragen. Dels omfattar universitetets uppdrag forskning och evidensbaserade metoder, dels avser uppdraget en större del av delmålet samt även våld i samkönade relationer. Däremot omfattas inte prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Därtill är universitetets uppdrag permanent och belastar utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, till skillnad från länsstyrelsernas uppdrag, som är temporära och som belastar utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering. I utredningen beskrevs överlappningar i de nationella uppdragen till Uppsala universitet (NCK) respektive Länsstyrelsen i Östergötlands län, avseende frågan om hedersrelaterat våld. Det framhölls att betydande synergieffekter och en mer strategisk styrning skulle kunna uppnås genom att tydliggöra och samordna uppgifterna som ryms inom uppdragen.

I Jämställdhetsutredningen identifieras ett långsiktigt behov av en rad strategiska uppgifter såsom analys, samordning och stöd samt en fast struktur för att uppnå effektivitet och hållbarhet i jämställdhetspolitiken.

Statskontoret genomförde under 2014 en utvärdering av det arbete som bedrivs mot prostitution och människohandel vid Länsstyrelsen i Stockholms län. I utvärderingen pekade Statskontoret bl.a. på de för- och nackdelar som finns med att organisera ett sådant nationellt samordningsuppdrag vid en länsstyrelse och behovet av mer långsiktiga förutsättningar för att planera arbetet. Regeringen har beslutat att förlänga länsstyrelsens uppdrag till utgången av 2016.

Skälen för regeringens beslut

Det jämställdhetspolitiska delmålet – Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor, män, flickor och pojkar ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet – har varit det mest prioriterade delmålet de två senaste mandatperioderna. Arbetet mot mäns våld mot kvinnor har präglats av en stor mängd uppdrag som bl.a. har syftat till kunskapsuppbyggnad och verksamhetsutveckling. En stor ökning av antalet yrkesverksamma på området har skett den senaste tioårsperioden och utvecklingen kan beskrivas som att en ökad institutionalisering har påbörjats. Uppdragen har dock i stor utsträckning varit tillfälliga och otillräckligt koordinerade. Flera underlag visar på behovet av en utvecklad och samordnad styrning.

Det är en central fråga för regeringen att, utifrån jämställdhetspolitikens prioriteringar, uppnå en strategisk, tydlig och sammanhållen styrning av jämställdhetspolitiken. Regeringen delar Jämställdhetsutredningens bedömning av att det finns ett långsiktigt behov av en rad strategiska uppgifter såsom analys, samordning och stöd samt en fast struktur för

dessa. Arbetet behöver ges förutsättningar för ökad effektivitet, långsiktighet och hållbarhet.

Regeringen bedömer därför att det, som en del i det, finns ett behov av konkreta förslag på hur en sådan styrning respektive organisering och ansvarsfördelning skulle kunna se ut avseende nämnda nationella kompetens- och samordningsuppdrag.

Närmare om uppdraget

Statskontorets förslag bör omfatta olika alternativ för styrning respektive organisering och ansvarsfördelning avseende de nationella kompetens- och samordningsuppdragen där för- och nackdelar redovisas. Även ekonomiska samt eventuella juridiska konsekvenser av olika alternativa ska belysas. Förslagen ska inte omfatta några nya satsningar och får inte öka det samlade offentliga åtagandet på området.

Förslagen ska grundas i en särskild uppföljning av befintlig styrning respektive organisering och ansvarsfördelning avseende de nationella uppdrag som ovan nämnda myndigheter har på delmålsområdet mäns våld mot kvinnor. Statskontoret ska göra en bedömning av styrkor och svagheter i nuvarande styrning respektive organisering och ansvarsfördelning. Vidare uppdras åt Statskontoret att bedöma förutsättningarna för en effektiv kunskapsstyrning. I genomförandet av uppdraget ska Statskontoret beakta tidigare gjorda utvärderingar av uppdragen.

På regeringens vägnar

Åsa Regnér

Linda Österberg

Kopia till

Länsstyrelsen i Stockholms län
 Länsstyrelsen i Östergötlands län
 Socialstyrelsen
 Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid)